

Κι όμως υπάρχει χώρος (και ανάγκη) για ένα σύγχρονο κέντρο

Μετά την απομάκρυνση του ΣΥΡΙΖΑ από την κυβέρνηση, την αποφυγή ενός ενδεχόμενου ακυβερνησίας και τον σχηματισμό αυτοδύναμης κυβέρνησης της Ν.Δ. το πολιτικό σύστημα βρίσκεται αντιμέτωπο με ένα άλλης κλίμακας πρόβλημα: αυτό του νέου διπολισμού που τείνει να διαμορφωθεί ανάμεσα στην Ν.Δ. και τον ΣΥΡΙΖΑ.

Το δίπολο αριστερά – δεξιά είναι ιστορικά ξεπερασμένο από κάθε άποψη. Δεν υπάρχει πουθενά στον σύγχρονο κόσμο και δεν είναι αυτό που θα εγγυηθεί μια σταθερή πορεία οικονομικής ανασυγκρότησης. Η Ελλάδα δεν μπορεί να αντέξει άλλη μία τετραετία ΣΥΡΙΖΑ (που θα υπάρξει, αν για οποιοδήποτε λόγο χρειαστεί να λειτουργήσει το δικομματικό μοντέλο της εναλλαγής στην εξουσία).

Το συγκεκριμένο λοιπόν δίπολο πρέπει να αμφισβητηθεί. Να γίνει οτιδήποτε ενδείκνυται προκειμένου να μην παγιωθεί. Και γι' αυτό υπάρχει μια ενδεδειγμένη λύση: Η δημιουργία ενός σύγχρονου Ευρωπαϊκού Κέντρου.

Το 32% του ΣΥΡΙΖΑ και το 8% του ΚΙΝΑΛ μπορεί να δίνουν την εντύπωση ότι ο χώρος του κέντρου καλύπτεται πλήρως. Και ότι σε επίπεδο εκπροσώπησης δεν υφίσταται κανένα κενό. Κι όμως υπάρχει.

Μιλάμε βέβαια για ένα σύγχρονο Ευρωπαϊκό Κέντρο. Που θα έχει σαφή Ευρωπαϊκό προσανατολισμό και δεν θα φλερτάρει ανά πάσα στιγμή με τον εύκολο Ευρωσκεπτικισμό (όπως συμβαίνει συνήθως). Δεν μιλάμε για κάποια κεντροαριστερά. Μιλάμε για ένα νέο κέντρο που δεν θα ετεροκαθορίζεται από την αριστερά.

Που θα θεωρεί τις ιδέες της αριστεράς παρωχημένες, το ίδιο και

το θεωρητικό τους υπόβαθρο. Ότι το αντι-φιλελεύθερο πνεύμα της την τοποθετεί στον αντίποδα των σύγχρονων οικονομικών εξελίξεων, την καθιστά τροχοπέδη στον περιορισμό του οικονομικού ρόλου του κράτους και στην ανάδειξη της σπουδαιότητας της επιχειρηματικότητας.

Το «αστικό» Ελληνικό κράτος, το γραφειοκρατικοποιημένο και αναποτελεσματικό, κατά κοινή ομολογία, δεν μπορεί να συνεχίσει να επωμίζεται επιχειρηματικές ευθύνες όταν μάλιστα αδυνατεί να διαχειριστεί στοιχειώδεις κρατικές λειτουργίες κι ιδιαίτερα κοινωνικές.

Ένα σύγχρονο κέντρο στις μέρες μας θα είναι φιλελεύθερο και δεν θα κομπιάζει να το πει. Θα πιστεύει ότι η πολιτική ελευθερία προϋποθέτει την οικονομική ελευθερία και ότι χωρίς αυτήν δεν υπάρχει. Γεγονός που η ιστορία το επιβεβαιώνει περίτρανα με τις περιπτώσεις της Σοβιετικής Ένωσης, της Κίνας, της Κούβας, των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης. Παντού όπου επικράτησε ο απόλυτος κρατισμός και η σχεδιασμένη οικονομία παντού αφαιρέθηκε κάθε ίχνος πολιτικής ελευθερίας.

Περιορισμό της πολιτικής ελευθερίας βέβαια μπορεί να έχουμε και με συνθήκες ελεύθερης αγοράς (εξ αιτίας μιας δικτατορίας ή γενικά μέσω της επιβολής ενός αυταρχικού καθεστώτος) αλλά στην περίπτωση αυτή δεν προκύπτει κάτι τέτοιο οπωσδήποτε μέσα από μια κοινωνική συνθήκη αλλά συνιστά καθαρά μια πολιτική εκτροπή και σε αυτό το επίπεδο αντιμετωπίζεται.

Το φιλελεύθερο στίγμα του νέου κέντρου και ο Ευρωπαϊσμός του θα είναι αυτά που θα το διαφοροποιούν από την αριστερά.

Ιστορικά γνωρίσματα του παλιού κέντρου είναι και ο λαϊκισμός, ο αντι-δεξιϊσμός και ένας αυτοαποδιδόμενος «προοδευτισμός», «δημοκρατισμός» σαν παράγωγα του αντι-δεξιϊσμού (όπου δεξιά=συντήρηση, κέντρο+ αριστερά=πρόοδος). Μέσω αυτών των ιδεολογισμών διαμεσολαβούνταν όλα τα προηγούμενα χρόνια η

ιδεολογική ηγεμονία της αριστεράς πάνω στο κέντρο. Μέσω αυτών το κέντρο ανήκε στο μπλοκ των λεγόμενων «δημοκρατικών δυνάμεων», προέκταση των οποίων συνιστά η προβαλλόμενη στις μέρες μας κεντροαριστερά.

Ο ετεροκαθορισμός του κέντρου από την αριστερά, του αποστερεί την αυτονομία του, τον καθιστά ένα χώρο υπόλογο στην αριστερά και ταυτόχρονα αλώσιμο.

Το παλιό κέντρο θα πρέπει να ξεπεράσει τα αντι-δεξιά του σύνδρομα, την περιχαράκωσή του στις αντι-δεξιές δυνάμεις. Η όποια δημοκρατικότητα δεν μπορεί να ορίζεται ακόμα με εφυλιοπολεμικούς όρους. Δεν μπορούμε ακόμα σήμερα να αμφισβητούμε την δημοκρατικότητα της Ν.Δ. Δεν μπορούμε να διαιωνίζουμε αυτές τις παλαιοαριστερές διακρίσεις. Κάτι που αν μη τι άλλο δεν είναι δημοκρατικό εκτός του ότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Είναι καιρός να αφήσουμε πίσω μας τις εφυλιοπολεμικές διακρίσεις.

Η Ν.Δ. έχει συμβάλει σοβαρά στην αποκατάσταση της δημοκρατίας μεταπολιτευτικά και γενικότερα στην πρόοδο της Ελληνικής κοινωνίας. Και θα πρέπει να της αναγνωρισθεί επίσημα κάποτε η (στρατηγικής σημασίας) ένταξη στην Ε.Ε.

Η παραδοχή αυτή είναι σημαντική προκειμένου το παλιό κέντρο να αποβάλει τον παραδοσιακό αντιδεξιϊσμό-του και να αμβλυνθούν οι διαχωριστικές γραμμές και η διαρκής πόλωση στην πολιτική ζωή του τόπου. Η «κακιά» δεξιά και «οι καλές» «δημοκρατικές δυνάμεις» ανήκουν στο παρελθόν. Δεν έχουν καμία θέση σε μια σύγχρονη Ελλάδα. Χρειαζόμαστε έναν εξευμενισμό των ηθών και μια αποδαιμονοποίηση των συγκλίσεων και των συνεργασιών. Και εδώ χρειάζεται ο καταλυτικός ρόλος ενός σύγχρονου Κέντρου.

Το δίπολο αριστερά- δεξιά θα αναπαράγει συνεχώς το πνεύμα της αντιπαλότητας, θα ανακυκλώνει τα προβλήματα, θα συντηρεί το νοσηρό κλίμα της οξύτητας και της άνευ όρων συνεχούς διαμάχης. Είναι μια συνθήκη που αποστρέφεται τον διάλογο, την συνεννόηση ακόμα και για τα πιο απλά πράγματα.

Για τον ΣΥΡΙΖΑ δεν πρέπει να υπάρχουν οι παραμικρές αυταπάτες.

Όσες μεταλλάξεις και να κάνει θα διατηρήσει τις αριστερές ιδεοληψίες του. Είναι αδύνατον να τις αποβάλει. Θα είναι σαν να αυτοακυρώνεται. Στην καλύτερη περίπτωση μπορεί να γίνει διαλλακτικότερος στην υποστήριξή τους. Το οποίο όμως δεν αρκεί. Το πρόσωπο μιας κεντροαριστεράς (ενός κέντρου που ηγεμονεύεται από αριστερές ιδεοληψίες) είναι αυτό που επιδιώκει πλέον να οργανώσει ακόμα όμως εντελώς αδέξια και αναποτελεσματικά. Γι' αυτό παραμένει καθηλωμένος στον παραδοσιακό αντιδεξιϊσμό που έχει ακόμα κάποια πέραση αλλά κανένα σοβαρό μέλλον.

Το ΚΙΝΑΛ προσπαθεί να αντιμετωπίσει ένα υπαρξιακό πρόβλημα αποδεχόμενο τον διπολισμό Ν.Δ.-ΣΥΡΙΖΑ.

Δεν αμφισβητεί αυτόν τον νέο διπολισμό, τον εκλαμβάνει ως δεδομένο.

Αποτέλεσμα αυτής της σημαντικής παραδοχής είναι να προσπαθεί να ορισθεί σαν μια ενδιάμεση, τρίτη δύναμη. Καταφεύγει σε διμέτωπες πολιτικές και κεντρισμούς προκειμένου να υποδηλώσει αρνητικά μια ταυτότητα δηλ. τι δεν είναι. Ενώ από την άλλη αδυνατεί να συμβάλει στην ιδεολογική και πολιτική αναμόρφωση του κέντρου. Εκπροσωπεί καθαρά το παλιό κέντρο, και όλα όσα αυτό εκφράζει και εκπροσωπεί.

Η πολιτική διάκριση σε νέο και παλιό κέντρο δεν είναι καθόλου αφηρημένη. Είναι πολύ υπαρκτή. Οι δυνάμεις του κέντρου στο σύνολό τους σήμερα είναι διαχυμένες.

Σημαντικό μέρος του νέου (εκσυγχρονιστικού) κέντρου ήδη παρέχει πολιτική υποστήριξη στην κυβέρνηση Μητσοτάκη, χωρίς στο μεγαλύτερο μέρος του να εντάσσεται στο κυβερνητικό ή κομματικό έργο.

Το παλιό (αντιδεξιό-λαϊκιστικό) κέντρο αντίθετα παραμένει διασπαρμένο στον ΣΥΡΙΖΑ, κατά κύριο λόγο, αλλά και στο ΚΙΝΑΛ και αρκετά περιορισμένα στο ΚΚΕ (όπου έχει όμως ειδικό βάρος καθώς του διασφαλίζει, όσο υπάρχει, την κοινοβουλευτική του παρουσία).

Η ανασύνθεση του κέντρου, η ανάδειξή του σε σημαντικό πόλο του πολιτικού συστήματος, προκύπτει σαν προτεραιότητα στην σημερινή συγκυρία.

Στο χώρο της Ν.Δ. πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι είναι σε εξέλιξη μια σοβαρή προσπάθεια ανανέωσης που πρέπει να βρει το αντίστοιχό της στο χώρο του Κέντρου, αν θέλουμε να μιλάμε για μια ανανέωση συνολική του Ελληνικού πολιτικού συστήματος σαν προϋπόθεση για οποιασδήποτε ουσιαστική αλλαγή.

Η ανάληψη πολιτικών πρωτοβουλιών σε αυτή την κατεύθυνση, στον χώρο του κέντρου, μπορεί να γίνει από διάφορες αφετηρίες. Όχι όμως από το ΚΙΝΑΛ, γενικά όχι από δυνάμεις του παλιού κέντρου. Η αναμόρφωση του κέντρου μπορεί να γίνει μόνο με την προϋπόθεση ότι σε αυτήν θα πρωτοστατήσουν δυνάμεις του νέου Κέντρου, με λυμένα αρχικά στοιχειώδη ζητήματα και διαπιστωμένες προθέσεις. Έτσι μόνο θα αποφύγουμε αποτυχίες του πρόσφατου παρελθόντος. Το νέο και το παλιό κέντρο μπορούν να συνθέσουν μια σύγχρονη κεντρώα παράταξη και να αποτελέσουν μια αξιόπιστη εναλλακτική λύση κυβερνησιμότητας στην Ελλάδα μόνο με την προϋπόθεση ότι θα προχωρήσουν σε μια μεγάλη ανανέωση κι εκσυγχρονισμό. Αλλιώς.....

Μήλιος Χρήστος